

Τὸ Μυστήριον τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ^(*)

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά:

α΄.

ΕΠὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου σωτηρίου ἔτους 2002, εὐχομαι ἐγκαρδίως νὰ διέλθετε τοῦτο συμφώνως κατὰ πάντα πρὸς «τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ τέλειον καὶ εὐάρεστον»¹, διὰ πρεσβειῶν τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου (11.9.2001), ἡ ἀνθρωπότης ἔχει εισέλθει σαφῶς εἰς μίαν νέαν κρίσιμον περίοδον, ἡ ὁποία προκαλεῖ εὐλογα καὶ ἀγωνιώδη ἐρωτήματα.

Μὲ ἰδιαιτέραν ὅμως λύπην διαπιστώνω, ὅπως καὶ εἰς προηγούμενα **Μηνύματά** μου εἶχα ἐπισημάνει², ὅτι οἱ ἀσθενεῖς πνευματικὰ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί μας ἀντιμετωπίζουν καὶ τὴν νέαν αὐτὴν δραματικὴν ἐξέλιξιν τῆς Ἱστορίας μὲ τρόπον ξένον πρὸς τὴν πνευματικὴν ταυτότητα τοῦ Χριστιανοῦ.

Οἱ ἀδελφοί μας αὐτοὶ δὲν βιώνουν συνεχῶς καὶ εἰς βάθος τὸ **Μυστήριον τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ**. Ἀμφιβάλλουν διὰ τὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ. Λημονοῦν, ὅτι τὰ πάντα διέπονται ἀπὸ τὴν θεϊαν Φιλανθρωπίαν. Δὲν ἐγκαταλείπονται μὲ πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν θεϊκὴν Ἀγκάλην.

Κρίνω λοιπὸν σκόπιμον καὶ ἐπικαιρὸν νὰ ἐπιχειρήσω, μὲ τὴν Χάριν τοῦ Κυρίου μας, μίαν σύντομον εἰσαγωγὴν εἰς τὸ θαυμάσιον τοῦτο θέμα τῆς Ὁρθοδόξου Πνευματικότητος, πρὸς «οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν»³ τῶν ἀδυνάτων ἀδελφῶν μας.

β΄.

ΟΙ ΕΥΣΕΒΕΙΣ ἄνθρωποι εἶχαν ἀνάκαθεν βαθεῖαν τὴν συναίσθησιν, ὅτι ὅλα τὰ πράγματα διέπονται ἀπὸ τὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Φιλάνθρωπος Πατέρας, ὁ ὁποῖος κυβερνᾷ τὰ πάντα καὶ προνοεῖ μὲ στοργήν· εἶναι ὁ Φιλόψυχος Δεσπότης, ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ πάντα τὰ ὄντα καὶ εὐσπλαγχνίζεται αὐτά, διότι εἶναι ὅλα ἰδικά Του.

Νά, πῶς περιγράφει μὲ βαθύτατον λυρισμὸν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ὁ Σοφὸς Σολομών:

Κύριε, «πάντα μέτρω καὶ ἀριθμῶ καὶ σταθμῶ διέταξας· τὸ γὰρ μεγάλως ἰσχύειν πάρεσί Σοι πάντοτε, καὶ κράτει βραχίονός Σου τίς ἀντιστήσεται; Ὅτι ὡς ῥοπή ἐκ πλαστίγων ὁλος ὁ κόσμος ἐναντίον Σου καὶ ὡς ῥανίς δρόσου ὄρθρινή κατελθοῦσα ἐπὶ γῆν· ἔλεεις δὲ πάντας, ὅτι πάντα δύνασαι, καὶ παρορᾷς ἁμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν· ἀγαπᾷς γὰρ τὰ ὄντα πάντα καὶ οὐδὲν βδελύσσει, ὧν ἐποίησας· οὐδὲ γὰρ ἂν μισῶν τι κατεσκεύασας. Πῶς δὲ ἔμεινεν ἂν τι, εἰ μὴ Σὺ ἠθέλησας ἢ τὸ μὴ κληθὲν ὑπὸ Σοῦ διετηρήθη; Φεῖδῃ δὲ πάντων, ὅτι Σά ἐσι, Δέσποτα φιλόψυχε»⁴.

Κύριε, «ἐκανόνισες τὰ πάντα μὲ μέτρον, μὲ ρυθμὸν, μὲ ἀκριβὲς ζύγισμα, διότι ἡ

ἄπειρος δύναμις Σου εὑρίσκεται πάντοτε κοντά Σου· εἰς δὲ τὴν κυριαρχίαν τῆς παντοδυνάμου δεξιᾶς Σου ποιός ἤμπορεῖ νὰ ἀντισταθῆ; Διότι ὅλος ὁ κόσμος ἐνώπιόν Σου εἶναι ὡσάν μία ἀπλὴ κλίσις πλάστιγγος καὶ ὡσάν σταγόνα πρωϊνῆς δροσού, ἡ ὁποία κατεβαίνει εἰς τὴν γῆν. Σὺ ἐλεεῖς ὅλους, διότι δύνασαι τὰ πάντα, παραβλέπεις δὲ τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃς εἰς μετάνοιαν. Ἄγαπᾶς ὅλα τὰ δημιουργήματα καὶ κανένα ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησες, δὲν τὸ ἀποστρέφουσαι, διότι ποτὲ δὲν θὰ ἐδημιούργησῃς κάτι, ἐὰν αὐτὸ τὸ ἐμισοῦσες. Πῶς δὲ ἦτο δυνατόν κάτι πού ὑπάρχει νὰ παραμείνῃ, ἂν Σὺ δὲν ἠθέλησες; Ἦ, πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ διατηρηθῆ κάτι, τὸ ὁποῖον Σὺ δὲν τὸ ἔφερες εἰς τὴν ὑπαρξίν; Σπλαγχνίζουσαι καὶ λυπεῖσαι τὰ πάντα, διότι ὅλα εἶναι ἰδικὰ Σου, Δέσποτα· ἀνήκουν εἰς Σέ, ὁ Ὅποιος ἀγαπᾶς τὰς ψυχὰς μας».

γ'.

ΔΙΑΠΝΕΟΜΕΝΟΙ οἱ εὐσεβεῖς ἀπὸ τὴν βαθεῖαν καὶ εὐλαβῆ αὐτὴν πίστιν, ὅτι-δήποτε καὶ ἂν ἔκαμαν τὸ ἔθεταν ταπεινὰ ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Κυρίου καὶ ἐπίστευαν, ὅτι ἡ εὐδόωσις του ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι, ἡ προσευχή τους ἦτο αὐτὴ ἀκριβῶς, τὴν ὁποῖαν μᾶς παρέδωσεν ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας: «*Γενηθήτω τὸ θέλημά Σου*»⁵· καὶ προγραμματίζαν τὴν ζωὴν των, ἐπαναλαμβάνοντες τοὺς λόγους τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἰακώβου: «*Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο*»⁶.

Τὴν ἀλήθειαν αὐτήν, ὅτι ὁ Θεὸς «*προνοεῖ περὶ πάντων*»⁷, προσπαθοῦν νὰ διώκουν εἰς τὴν πληρότητά της τὰ φωτισμένα μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μὲ ὀδηγὸν τοὺς Ἁγίους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀφιερῶσει τὴν ὑπαρξίν των εἰς τὸν Κύριόν μας πλήρως καὶ ὑπετάσσοντο ὀλοκληρωτικῶς εἰς τὸ εὐλογημένον θέλημά Του.

Πράγματι· δὲν θὰ πρέπει ποτὲ νὰ λησμονῆται, ὅτι ἡ πνοὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ αἱ πορεῖαι τῆς ζωῆς των εὑρίσκονται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ:

«*Ἦ πνοὴ σου*», ὑπενθυμίζει εἰς τὸν ὑψηλόφρονα Βαλτάσαρ ὁ Ἅγιος Προφήτης Δαυὶδ, «*ἐν χειρὶ Αὐτοῦ (τοῦ Θεοῦ) καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ σου*»⁸.

δ'.

ΒΕΒΑΙΩΣ, ἔχουμε τὴν δυνατότητα νὰ ἐκδηλώνουμε κάθε φορὰ τὰς προθέσεις μας, ἐφ' ὅσον εἴμεθα ἐλεύθεροι καὶ αὐτεξούσιοι, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀδύνατον νὰ βαδίσῃ μόνος του τὸν ἀληθινὸν δρόμον:

«*Οἶδα, Κύριε, ὅτι οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ ἀνὴρ πορεύεται καὶ κατορθώσει πορείαν αὐτοῦ*»⁹.

Ὁφείλουμε νὰ πιστεύουμε ταπεινὰ, ὅτι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν Κύριόν μας ἡ πραγματοποίησις τῶν προθέσεων μας, διότι «*πάντα τῷ Ἐκείνου νεύματι [θελήματι] ἄγονται*»¹⁰, ὅπως λέγει ὁ Ἱερὸς Θεοφύλακτος Βουλγαρίας.

Αἱ ὑποσχέσεις μας, τὰ προγράμματα, αἱ προσπάθειαι, τὰ ὄραματα, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον μας, ὅλα πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζονται πάντοτε ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ὑποταγῆς μας εἰς τὸ θέλημα τοῦ Ὑψίστου, ὁ Ὅποιος γνωρίζει τὸ πραγματικὸν συμφέρον μας.

«*Οὐκ οἶδός σοι τὰ συμφέροντα, ἄνθρωπε*», λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος: «*πολλά-*

κῆς αἰτεῖς ἐπιβλάβῃ καὶ σφαλερά· ἀλλ' Ἐκεῖνος ὁ μᾶλλον κηδόμενός σου τῆς σωτηρίας, οὐ τῇ αἰτήσῃ σου προσέχει, ἀλλὰ πρὸ τῆς αἰτήσεως τὸ συμφέρον σου πανταχοῦ ἐπισκοπεῖ. Εἰ γὰρ οἱ πατέρες οἱ σαρκικοὶ οὐ πάντα αἰτοῦσι τοῖς παισὶ διδόνασιν, οὐκ ἐπειδὴ καταφρονοῦσι τῶν αἰτούντων, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτῶν μᾶλλον κήδονται, πολλῶ μᾶλλον ὁ Θεός, ὁ καὶ μᾶλλον φιλῶν, καὶ πλέον ἀπάντων εἰδὼς τὸ συμφέρον ἡμῶν, ποιεῖ»¹¹.

ε΄.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΑΣ θέλει οἱ ἀφωσιωμένοι δούλοι Του νὰ ἔχουν διαρκῶς στραμμένα τὰ βλέμματά των πρὸς Αὐτόν· νὰ ἀναμένουν εἰς κάθε περίστασιν καὶ νέας ὁδηγίας ἀπὸ Αὐτόν· νὰ διατελοῦν εἰς συνεχῆ ἐξάρτησιν ἀπὸ τὸ ἅγιον θέλημά Του.

«**Ὅλα τὰ ἔργα ὅπου ἔχομεν νὰ κάμωμεν**», μᾶς συμβουλεύει ὁ Ὁσιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, «**κᾶν καὶ φανερὰ καλὰ εἶναι, πρέπει νὰ τὰ κρεμῶμεν ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ**»¹².

Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ, ὅτι κάθε τι τὸ ὁποῖον προτιθέμεθα νὰ ἐνεργήσουμε, ὀφείλομε νὰ τὸ θέτομε ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ· νὰ ἐρωτᾶμε ἂν εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸ θέλημά Του· νὰ ζητοῦμε τὴν ἀδειάν Του· νὰ ἐπικαλούμεθα τὴν εὐλογίαν Του· νὰ ἐπιθυμοῦμε τὴν καθοδήγησίν Του...

«**Χωρὶς τὸ θέλημα καὶ τὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ**», λέγουν οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, «**κάνένα καλὸν ἔργον δὲν ἠμπορεῖ οὔτε νὰ ἀρχίσῃ, οὔτε νὰ τελειώσῃ ὁ ἄνθρωπος**· «**ἢ θεία Γραφή κατηγορεῖ ἐκείνους τοὺς ἄνθρώπους ὅπου νομίζουν νὰ κατορθώσουν κάνένα καλὸν χωρὶς τὴν θείαν θέλησιν καὶ βοήθειαν**»¹³.

στ΄.

ΟΣΟ περισσότερο καθαριζόμεθα καὶ φωτιζόμεθα ἀπὸ τὴν Θεῖαν Χάριν, τόσο καὶ βαθυτέρα ἔχομε τὴν αἴσθησιν, ὅτι εἴμεθα ὑποτελεῖς καὶ ὑπήκοοι εἰς τὸν Κύριόν μας.

«Ὅλα τὰ σχέδια καὶ αἱ φροντίδες μας, ἔστω καὶ ἂν εἶναι καλὰ καὶ τέλεια, ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Προνοίας Του καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ διασκεδασθοῦν προσωρινῶς ἢ νὰ ματαιωθοῦν ἐξ ὀλοκλήρου ἢ νὰ εὐδοιωθοῦν ἐν μέρει καὶ ὅσον Ἐκεῖνος ἐπιτρέπει.

«**Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον**», λέγει ὁ ἱερὸς Ψαλμωδός, «**εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες· ἐὰν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων**»¹⁴.

Ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν λέγῃ, ὅτι «**καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός**»¹⁵, μᾶς διδάσκει, ὅτι «**τὸ πᾶν τῆς Ἐκεῖνου (τοῦ Θεοῦ) ἐξαρτᾶν θελήσεως καὶ μηδὲ ἐπὶ τῶν ὁμολογουμένως καλῶν τῆ οἰκεία θαρρεῖν καὶ κρίσει καὶ δυνάμει**»¹⁶.

ζ΄.

Ο ΘΕΟΦΟΡΟΣ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς προτρέπει νὰ βαδίζουμε ὡς τέκνα φωτός, ποθοῦντες, διακρίνοντες καὶ ἀκολουθοῦντες αὐτό, τὸ ὁποῖον εἶναι ἄρεστον εἰς τὸν Κύριόν μας: «**Ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε**», «**δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ**»¹⁷.

Αὐτὴ ἡ φωτεινὴ πορεία μας ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ θὰ μᾶς ἀξιῶνῃ νὰ ποθοῦμε καὶ νὰ διακρίνομε ποῖον εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ ἐνεργοῦμε μὲ τρόπον τέλειον καὶ ἀνελλιπῆ.

Ἄναγκαία λοιπὸν προϋπόθεσις διαγνώσεως τοῦ θείου θελήματος εἶναι τὸ «**μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ἡμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν [διακρίνειν] ἡμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ τέλειον καὶ εὐάρεστον**»¹⁸.

Ἄς μεταμορφούμεθα λοιπὸν συνεχῶς, ἀνακαινιζόμενοι ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν.

Ἡ Ὁρθοδοξία μας ἄς ἀκολουθηται πάντοτε ἀπὸ τὴν **Ὁρθοπραξίαν μας**, δηλαδὴ τὴν ἐγγήγορσιν, τὴν νῆψιν καὶ τὴν προσευχὴν, τὴν φυλακὴν τῶν αἰσθήσεων, τὴν τήρησιν τῶν θείων ἐντολῶν, τὴν παρηγορητικὴν Μετάνοιαν καὶ τὴν συνεχῆ μετάληψιν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

Ἄνακαινιζόμενοι μέσα εἰς τὸ Ἄκτιστον Φῶς τοῦ Θεοῦ, **διώνοντες τὸ ἐν Χριστῷ καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, πορευόμεθα πρὸς τὰ Ἐσχατα πλήρως ἐμπιστευμένοι εἰς τὴν Ἀγαθότητα τοῦ Ζῶντος Θεοῦ**, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς τὸν Ὅποιον πρέπει πᾶσα δόξα, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανός,
Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῶν Ἐνισταμένων

(*) Περιοδ. «**Ἅγιος Κυπριανός**», ἀριθ.306/Ἰανουάριος-Φεβρουάριος 2002, σελ.97-99 & 101.

1. Ρωμ. ιδ' 2.

2. Βλ. Ἐγκύκλιον Χριστουγέννων 1996 καὶ Ἐγκύκλιον ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει 2001.

3. Πρόβλ. Α' Κορινθ. ιδ' 3.

4. Σοφ. Σολομ. ια' 20-26.

5. Ματθ. στ' 10.

6. Ἰακ. δ' 15.

7. Σοφ. Σολομ. στ' 7.

8. Δανιήλ ε' 23.

9. Ἱερεμ. ι' 23.

10. Ἱ. Θεοφυλάκτου, ΡΓ τ. 124, στλ. 620C/Εἰς τὸ Α' Κορινθ. δ' 19.

11. Ἱ. Χρυσοστόμου, παρὰ Ἱ. Δαμασκηνῶ, ΡΓ τ. 96, στλ. 236AB/Ἱερὰ Παράλληλα, Στοιχεῖον Π, Τίτλος Δ', «Περί Προνοίας Θεοῦ καὶ ὅτι προνοεῖ ἡμῶν ὁ Θεός».

12. Ἁγίου Νικοδήμου, Σχόλια εἰς τὸ Α' Κορινθ. δ' 19.

13. Ἁγίου Νικοδήμου, Ἐρμηνεία εἰς τὸ Ἰακ. δ' 15.

14. Ψαλμ. ρκστ' 1.

15. Ἐβρ. στ' 3.

16. Οἰκουμενίου, παρὰ Ν.Τ. εἰς τὸ Ἐβρ. στ' 3.

17. Ἐφεσ. ε' 8 καὶ 10.

18. Πρόβλ. Ρωμ. ιδ' 2.